

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Vystymosi komitetas

2013/2060(INI)

24.4.2013

NUOMONĖ

Vystymosi komiteto

pateikta Ekonomikos ir pinigų politikos komitetui

dėl kovos su mokestiniu sukčiavimu, mokesčių slėpimu ir mokesčių rojais
(2013/2060(INI))

Nuomonės referentė (*): Eva Joly

(*): Darbo su susijusiais komitetais procedūra. Darbo tvarkos taisyklių
50 straipsnis

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Vystymosi komitetas ragina atsakingą Ekonomikos ir pinigų politikos komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. pabrėžia, kad, norint pasiekti Tūkstantmečio vystymosi tikslus, besivystančiose šalyse reikia sutelkti ir užtikrinti mokesčių išteklius, nes jie yra lengviau numatomi ir tvaresni nei užsienio pagalba ir gali padėti sumažinti skolą; tačiau pažymi, kad mokesčių išteklių ir BVP santykis yra nedidelis daugumoje besivystančių šalių, kurios, kurdamos patikimą viešųjų finansų sistemą, susiduria su socialiniais, politiniais ir administraciniais sunkumais, todėl tampa itin neapsaugotos nuo pavienių mokesčių mokėtojų bei įmonių mokesčių slėpimo ir vengimo veiklos;
2. atkreipia dėmesį į tai, kad neteisėtas kapitalo išvežimas yra pagrindinis besivystančių šalių skolos paaiškinimas, o agresyvus mokesčių planavimas prieštarauja įmonių socialinės atsakomybės principams;
3. pažymi, kad daugelyje besivystančių šalių mokesčių sistemos neatitinka tarptautinių standartų (silpna apmokestinimo jurisdikcija, neveiksmingas mokesčių administravimas, aukštas korupcijos lygis, nepakankami gebėjimai įdiegti ir išlaikyti tinkamai veikiančius mokesčių registrus ir kt.); ragina ES didinti savo pagalbą, kuri teikiama pagal vystomojo bendradarbiavimo priemonę ir per Europos plėtros fondą mokesčių valdymui tobulinti ir tarptautinio mokesčio sukčiavimo bei pernelyg didelio optimizavimo klausimams spręsti, padedant ugdyti besivystančių šalių gebėjimus susekti netinkamą veiklą ir patraukti už ją baudžiamojon atsakomybėn aktyviau bendradarbiaujant mokesčių valdymo srityje; taip pat mano, kad reikėtų teikti paramą besivystančių šalių, kurios yra mokesčių rojai, ekonomikos perorientavimui;
4. palankiai vertina pirmuosius veiksmus, kurių imtasi Pasauliniame forume rengiant tarpusavio vertinimus mokesčių slėpimo klausimais; vis dėlto mano, kad, norint sumažinti neteisėtus finansų srautus, Pasaulinio forumo standartai bus neveiksmingi, jei didžiausias dėmesys bus skiriamas EBPO keitimosi informacija pateikus prašymą sistemai;
5. palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą skatinti savaiminį keitimąsi informacija, kuris ateityje būtų Europos ir tarptautinis skaidrumo ir keitimosi informacija mokesčių klausimais standartas; dar kartą ragina šalia Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) sistemos imtis veiksmų, siekiant kovoti su neteisėtais finansiniais srautais, mokesčių slėpimu ir vengimu, atsižvelgiant į įvairius jų trūkumus; apgailestauja, kad EBPO sudaro galimybę vyriausybėms išvengti įtraukimo į jų juoduosius sąrašus vien tik joms pažadėjus laikytis keitimosi informacija principų, tačiau neužtikrinus veiksmingo šių principų įgyvendinimo praktikoje; taip pat mano, kad reikalavimas sudaryti susitarimus su kitomis 12 šalių siekiant būti išbrauktam iš juodojo sąrašo, yra nepagrįstas, nes pagal jį nenumatoma jokių kokybinių rodiklių, kuriais naudojantis būtų galima objektyviai įvertinti, ar vadovaujama gero valdymo patirtimi;
6. taip pat apgailestauja dėl Pasaulinio forumo standartų, susijusių su informacijos kokybe, neapibrėžtumo (pvz., trūksta reikalavimų, susijusių su informacijos apie realiosios nuosavybės teisę atskleidimu, ir teisinių priemonių, kuriomis būtų sprendžiamos

atsisakymo ar vėlavimo pateikti prašomą informaciją problemos, teikiant informaciją pasitikima ne viešaisiais registrais, o privačiojo sektoriaus veikėjais ir kt.); mano, kad Pasaulinio forumo tarpusavio vertinimo procesas būtų kur kas veiksmingesnis, jei visais jo etapais dalyvautų išorės ekspertai;

7. dar kartą ragina sudaryti tarptautiniu mastu privalomą daugiašalį savaiminio keitimosi informacija apie mokesčius susitarimą, kuris taip pat apimtų patikos ir kitus fondus ir kuriame būtų numatytos sankcijos nebendradarbiaujančioms šalims ir teritorijoms bei mokesčių rojuose veikiančioms finansų įstaigoms; primygtinai ragina ES patvirtinti priemones, panašias į JAV įstatymą dėl piktnaudžiavimo mokesčių rojumi sustabdymo, ir apsvarstyti galimybę panaikinti mokesčių rojuose veiklą vykdančių finansų įstaigų banko licencijas; ragina Komisiją pateikti pasiūlymus dėl griežtais kriterijais grindžiamo Europos mokesčių rojų juodojo sąrašo ir dėl Europos sankcijų, taikytinų, kai nesilaikoma taisyklių, režimo arba tvirtesnio bendradarbiavimo, jeigu neįmanoma taikyti ES metodų;
8. primena, kad skaidrumo mokesčių klausimais didinimas apima įmonių, patikos fondų ir kitų fondų savininkų bei iš jų naudą gaunančių asmenų nustatymą;
9. atkreipia dėmesį į tai, kad patikos ir bendrovių paslaugų teikėjai (angl. TCSP) palengvina mokesčių slėpimą ir pinigų plovimą, nes sudaro sąlygas sukurti sistemas, pagal kurias tikrieji savininkai neprisiima atsakomybės už savo veiksmus ir įsipareigojimus kreditorių ir nukentėjusiųjų nuo žmogaus teisių pažeidimų, įskaitant mokesčių administratorius, atžvilgiu; mano, kad patikos ir bendrovių paslaugų teikėjai, tiksliai nustatydami informaciją apie realiosios nuosavybės teisę pagal kovos su pinigų plovimu taisyklės, turėtų atlikti nuodugnius patikrinimus; taip pat mano, kad reikėtų leisti steigti įmones tam tikroje jurisdikcijoje tik tuo atveju, jei jos toje jurisdikcijoje turi reikšmingą ekonominį pagrindą (pvz., įdarbinti darbuotojų ir vykdoma pardavimo veikla);
10. atkreipia dėmesį į tai, kad patikos fondais dažnai naudojama kaip mokesčių slėpimo priemonėmis, tačiau susirūpinęs pažymi, kad daugelyje valstybių nereikalaujama registruoti teisinių susitarimų; ragina ES sukurti patikos fondų ir kitų slaptų subjektų Europos registrą, nes tai yra būtina kovos su mokesčių vengimu sąlyga;
11. atkreipia dėmesį į tai, kad Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuro (UNODC) duomenimis, per vienus metus visame pasaulyje išplaunamų pinigų suma prilygsta 2–5 proc. pasaulio BVP, arba nuo 800 mlrd. iki 2 trln. JAV dolerių;
12. pabrėžia, kad kova su korupcija yra neatsiejama mokesčių administravimo gebėjimų stiprinimo dalis; ragina visapusiškai įgyvendinti 2003 m. Meridos konvencijos prieš korupciją nuostatas;
13. visiškai pritaria Komisijos pasiūlymui pagal Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) 2012 m. rekomendaciją aiškiai nurodyti, kad nusikaltimai mokesčių tvarkai yra pirminiai pinigų plovimo srities nusikaltimai; primygtinai ragina ES didinti informacijos apie realiosios nuosavybės teisę ir pinigų plovimo prevencijos tikslais vykdomo deramo klientų tikrinimo procedūrų skaidrumą; reikalauja, kad visoje ES būtų suderintos nuostatos dėl pinigų plovimo nusikaltimo, ir ragina visiškai įgyvendinti FATF numatytus standartus vykdamą veiksmingą priežiūrą ir taikant patikimas sankcijas;

14. pabrėžia, kad netinkama sandorių kainodara yra viena iš žinomiausių neteisėtų finansinių srautų paskatų, tačiau atkreipia dėmesį į laisvos konkurencijos principo, kuris taikomas šiai problemai spręsti, įgyvendinimo apribojimus, sudėtingumą ir sunkumus, ypač besivystančiose šalyse; ragina Komisiją toliau teikti konkrečius pasiūlymus siekiant užtikrinti, kad Didysis dvidešimtukas (G20), EBPO, Jungtinės Tautos (JT) ir Pasaulio prekybos organizacija (PPO) apsvaistytų daugiau rodiklių ir metodų, skirtų netinkamos sandorių kainodaros problemai spręsti, tarp jų Jungtinių Amerikos Valstijų palyginamojo pelno metodus, kurie yra perspektyvūs nustatant netinkamą sandorių kainodarą;
15. pažymi, kad skatinant dvišalį, o ne daugiašalį požiūrį į tarptautinius mokesčių klausimus, dvigubo apmokestinimo išvengimo susitarimai gali paskatinti sandorių kainodarą ir reguliacinį arbitražą; taigi ragina Komisiją liautis skatinti sudaryti tokius susitarimus ir labiau remti susitarimus dėl keitimosi informacija mokesčių klausimais, kadangi paprastai dėl pirmiau minėtų susitarimų besivystančiose šalyse dividendams, palūkanoms ir autorinių atlyginimų mokėjimams taikant mažesnius išskaičiuojamų mokesčių tarifus patiriama mokesčių nuostolių;
16. susirūpinęs pažymi, kad daugelio besivystančių šalių derybinė padėtis kai kurių tiesioginių užsienio investuotojų, kurie ieško mokesčių subsidijų ir lengvatų, atžvilgiu yra labai keblė; mano, kad pakankamai didelių investicijų atvejais iš įmonių reikėtų reikalauti prisiimti konkrečius įsipareigojimus dėl teigiamo šalutinio jų projektų poveikio ekonominiam ir socialiniam vystymuisi vietos ir (arba) nacionaliniu lygmenimis;
17. pabrėžia, kad pagrindinis tarptautinių mokesčių slėpimą ir jų vengimą lengvinantis veiksnys – nepakankamas daugiašalių įmonių finansinių ataskaitų skaidrumas; primygtinai ragina ES siekti, kad Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (TASV) persvarstytų galiojančius apskaitos standartus ir kad reguliarius ataskaitų teikimas pagal šalis būtų įtvirtintas kaip daugiašalių įmonių tarptautinis finansinės atskaitomybės standartas;
18. primena, kad galimybė nustatyti ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn mokesčių teisės pažeidėjus iš esmės priklauso nuo duomenų prieinamumo ir kokybės; pabrėžia, kad kovos su mokesčių slėpimu ir vengimu strategija turėtų apimti ir nacionaliniu lygmeniu, ir tarptautiniu lygmenimis taikytinas priemones, kaip yra netinkamos įmonių kainodaros praktikos atskleidimo atvejais, o tam reikia tinkamai veikiančios šalių mokesčių administravimo institucijų, auditorių ir užsienio valdžios institucijų keitimosi informacija tarpvalstybiniu lygmeniu sistemos;
19. ragina ES didinti besivystančioms šalims teikiamą techninę pagalbą tam, kad būtų sprendžiama manipuliavimo sandorių kainodara problema, ir aktyviau bendradarbiauti mokesčių klausimais skatinant Afrikos mokesčių administravimo forumą (AMAF) Afrikoje tobulinti mokesčių sutelkimą ir demokratinį valdymą;
20. pabrėžia, kad tais atvejais, kai eksporto pajamos skiriasi atsižvelgiant į žaliavų kainų svyravimus, besivystančioms šalims svarbu suteikti politinių veiksmų laisvę, siekiant didinti jų gebėjimus atsilaikyti išorės sukrėtimams ir įgyvendinti anticiklinių priemonių veiksmų planus, skirtus ekonomikos augimui skatinti, leidžiant joms naudotis tokiomis priemonėmis, kaip eksporto apmokestinimas.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	23.4.2013
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 24 -: 0 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Andreas Pitsillides, Jean Roatta, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda, Judith Sargentini, Jan Zahradil
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Victor Boștinaru